Pressmeddelande 002-02-03

Varg radiomärkt i Norrbotten

För första gången någonsin har en varg radiomärkts i renskötselområdet. Vargen, en ung hane, märktes i Stora Sjöfallets nationalpark norr om Sarek i fredags. Om den visar sig vara en invandrare från öster kan den få mycket stor betydelse för den genetiska variationen i den lilla sårbara skandinaviska vargstammen, som har sin utbredning längre söderut i Sverige och Norge. Totalt har Det Skandinaviska Vargforskningsprojektet SKANDULV nymärkt 14 vargar i vinter. Med undantag för Norrbottensvargen har alla märkts i Mellansverige, 3 i Dalarna, 9 i Värmland och 1 i Dalsland.

Det Skandinaviska Vargforskningsprojektet SKANDULV hade precis avslutat årets märkningar i torsdags när en rapport kom från Norrbotten om att en varg spårats i Stora Sjöfallets Nationalpark. I samråd mellan Naturvårdsverket, länstyrelsen i Norrbotten och SKANDULV beslöts skyndsamt att man skulle försöka söva vargen för att få DNA-prov och sätta på radiosändare. Personal från SKANDULV lyckades med detta redan på fredagen.

> - Den här vargen kan komma att få stor betydelse för överlevnaden av den lilla skandinaviska vargstammen säger Olof Liberg, koordinator för den svensk-norska forskningen i SKANDULV. Denna vargstam som är begränsad till södra Skandinavien, med hjärtpunkten i västra Bergslagen samt angränsande del av Norge, är genetiskt isolerad och riskerar därför problem med inavel. Hela det väldiga renskötselområdet, från Torne älv ned till norra Dalarna, är i princip tomt på varg. Den nu märkta Norrbottensvargen kan ha två tänkbara ursprung. Antingen har den utvandrat från vår egen lilla stam här nere i Bergslagen, eller kommer den från öster, dvs. från Finland/Ryssland. Om den visar sig vara en invandrare från öster, och om den lyckas ta sig ned till sina artfränder i söder, kan den få utomordentligt stor betydelse genom att öka den genetiska variationen och minska inavelstrycket i den lilla stammen. Vargens ursprung fastställes genom DNA-analys som kommer att utföras de närmaste dagarna. -

Vargmärkningen i Norrbotten är också sensationell eftersom det är den första av sitt slag i renskötselområdet. Riksdagen har i sitt beslut om svensk rovdjurspolicy slagit fast att varg ska kunna förekomma även i renskötselområdet, men endast i mycket begränsad omfattning på grund av de stora svårigheter den kan åsamka renskötseln. Länsstyrelsen i Norrbotten kommer därför att följa vargen noga som en del i den löpande rovvilinventeringen och i uppdraget att bedriva artövervakning, men också för att ge sametinget bra underlag för fördelning av ersättning till de samebyar som kan beröras.

> - Vargen är det rovdjur som, om den förekommer inom renskötselområdet, har störst negativ påverkan på renskötseln. Därför är det viktigt med en noggrann

uppföljning, understryker Jan Olov Westerberg, chef för sektor Livsmiljö vid länsstyrelsen i Norrbottens län.

Den totala vargstammen i Sydskandinavien består idag av ungefär 100 djur. SKANDULV har precis slutfört årets märkningsprogram som resulterat i 14 nya radiomärkningar av varg. Två revir som inte tidigare haft radiomärkta vargar har nu införlivats med denna exklusiva skara. Det rör sig om Dals-Ed/Halden på gränsen mellan Dalsland och Norge, där en vuxen hane fått sändare, och Glaskogen i sydvästra Värmland där alfaparet samt ytterligare en ung men vuxen hane och en valp fått sändare.

Sedan har två valpar nymärkts i Årjäng-reviret på gränsen mellan Värmland och Norge, där ju alfaparet har sändare sedan tidigare. I Nyskoga i norra Värmland har också alfadjuren sändare sedan tidigare. Här har nu även tre årsvalpar fått egna sändare. En fjärde årsvalp i detta revir fick endast öronmärken.

I Dalarna har märkning av alfapar kompletterats i tre revir, så att nu bägge alfadjuren har sändare i alla dessa tre revir. I Leksand fic den gamla honan en sändare redan 1998, men har gått ensam sedan januari 1999 då hennes partner avlivades pga en ryggskada som gav förlamning. I vinter har hon fått en ny make som alltså nu också fått en sändare. I Grangärde blev den tidigare radiomärkta hanen av med sin likaledes märkta hona under uppmärksammade former i november 2000, då tjuvjakt misstänktes. Nu har han slagit sig ihop med en ensam hona i grannreviret, och denna hona har alltså nu också försetts med radiosändare. Detta vargpar rör sig nu på gränsen mellan Dalarna, Värmland och Örebro län. Slutligen har alfahonan i Tyngsjö också fått sändare, liksom tidigare hennes make. Tyngsjödjuren har fått sin första valpkull nu i somras.

Förutom de 14 nymärkningarna gjordes också en del ommärkningar, bl.a i Gråfjell i Norge där bägge alfadjuren fick nya sändare. Nu har vi 28 radiomärkta vargar i tio olika revir i södra Skandinavien, berättar Olof Liberg, 19 i Sverige, 2 i Norge och 7 på gränsen. Med den nu märkta hanen i Norrbotten blir det 29 totalt i Skandinavien. Fyra vargar fick s.k. GPS-sändare som utnyttjar satellitteknik. Dessa ger en mycket mer detaljerad bild av vargarnas rörelser än konventionella sändare.

För mer information kontakta:

Sveriges lantbruksuniversitet, Grimsö forskningsstation, forskningskoordinator Olof Liberg, 070 – 39 49 519, 0581-697331, 046-148599

Länsstyrelsen Norrbotten, sektorchef Livsmiljö, Jan Olov Westerberg, 070-59 32 704 eller fältchef Karina Lövgren, 070 – 54 96 242

Naturvårdsverket, rovdjursansvarige Robert Franzen, 070 – 362 74 60